

Lahtari ja punikki

Rintama oli hiljentynyt illan hämärtyessä. Asemalla paloi kaksi taloa ja vesitorni. Asemarakennuksen takana savusi kiskoilta suistettu veture. Ratapihan länsipuolelle oli ajettu pari junankuormaa massapaaleja rintavarustuksiksi. Kranaattituli oli reuhautellut massapaaleja sinne sun tänne.

Hämärän syventyessä isokokoinen punikki hiipi massapaalien takaa ja laskeutui niskat kyyryssä pieneen notkelmaan, joka oli kuolleessa kulmassa valkoisten tulitukseen nähden. Miehellä oli ryvettyneet sarkaiset vaatteet ja koivistolaislakki, sekä jaloissa hyvin tervatut yksipohjaiset lapikkaat. Punikin vyötäröllä oli patruunavyö ja olallaan hän kantoi Pertaania. Punikilla oli pitkät viikset, ja hän puri mälliä, roiskautellen joskus ruskeita sylkyjä lumipälviin.

Kävellessään kohti lahtarien linjaa, punikki laulaa hyrrytteli itseksensä:

»Salkun kalkun, salkun kalkun
kuolema raapi persettä...»

Tykistön haarakaukoputkessa punikki näytti kauhistuttavan suurelta. Ilta oli kylmä, ja punikki käveli kädet viluisesti harallaan, sarkatakin kaulus pystyssä. Kaukoputkella tähyävä lahtari löi vetoa, että punikki oli ainakin kolme metriä pitkä ja painoi kaksisataa kiloa. Kaukoputkella näki hyvin punikin partaisen ja nokisen naaman, josta valkeat silmämunat uhkaavasti muljahtelivat.

Vaan helvetin suurikokoinen oli tuo lahtarikin, joka kaukoputkella tähysti. Lahtari laittoi nahkasuojuksen kaukoputken objektiivien päälle ja lähti kyyryssä hiipien punikkia vastaan. Lahtari arvasti, että punikki oli tiedusteluretkellä.

Lahtari painoi harmaan sotilaslakkinsa syvempään päässään ja hiipi puu puulta, pensas pensaalta ei kenenkään maastoon. Kädessä hänellä oli ladattu Mauseri ja vyöllä roikkui kauhistuttava puukkojonka terä oli kuivuneessa veressä. Lahtari hyräili hiljaa:

»Syvä iskuni on, vihani voittamaton,
sammumaton, loppumaton, unohtumaton.
Rallati, rallati hei!»

Punikki kuului rykivän parin sadan metrin päässä. Lahtari hymyili purullisesti ja poisti varmistimen Mauserista. Mutta hän ei tiennyt, että punikilla oli tarkat korvat. Punikki oli jo ajat sitten kuullut lahtarin lähestyvän. Oksia oli katkeillut ja kohvettuva suojalumi oli karskahdellut lahtarin sotilassaappaan alla. Punikki oli käynyt väijyksiin. Hän työnsi piippuun lyijynmurikalla ladatun panoksen ja asettui kiven taa hyvään asentoon. Synkkä hymy kaartui yli punikin karvaisen, nokisen pärsän, kun hän kuunteli lahtarin askelten narsketta.

Kun lahtari nousi pienen mäen rinnettä ja oli noin viidenkymmenen metrin päässä, punikki tähtäsi ja laukaisi. Pitkä tulenlieska löi Pertaanin piipusta, ja metsä peittyi kitkerään ruudinsavuun.

Lyijyluoti meni läpi lahtarin mahan. Lahtari kieri rinnettä alapäin ja hävisi katajapensaiden taa. Suolet tulivat ulos selässä olevasta reiästä. Lahtari oli hetkisen tajuttomana, mutta heräsi parahiksi kuulemaan, kuinka punikki lähestyi kierrellen kaarrellen. Lahtari hivuttautui parempaan asentoon ja tuki Mauseria pitävän kätensä kiveen. Kun punikki tuli näkyviin puun takaa aivan lähellä, lahtari ampui kahdesti. Toinen luoti meni mahasta läpi ja toinen repi irti vasemman korvanlehden. Punikki kaatui selälleen ja hävisi maassa makaavan kelonrungon taa.

Hirveät tuskat raastoivat lahtaria. Hän huusi apua. Silloin hän näki, että punikin käsi ojentui liekopuun takaa ja veti puoleensa maahan pudonneen Pertaanin. Hän ampui pari laukausta, mutta ei osunut.

Kamppailusta näytti tulevan tiukka. Se ei ollut vielä ratkennut. Kumpikin verissään oleva kansallissankari pystyi käsittelemään vielä asetta. Paljastaakseen toisen asemat ja hermostuttaakseen toisen, he alkoivat huudella hävyttömyyksiä toisilleen.

– Sinä olet Pulpakko Aksel, huusi lahtari ja päästi ivanaaurun.

Punikki oli hetken hiljaa. Sitten kuului hänen huutonsa kaatuneen puun takaa:

– Sinä olet Potattiotto!

Lahtari kuuli äänestä, että punikki oli siirtynyt pari metriä oikealle. Hän osoitti pistoolinsa sinne päin.

– Sinä olet Lopsakusti, huusi lahtari.

– Ja sinä olet Hiivamuna, huusi punikki.

– Sinä olet Pulla-Risto, huusi lahtari.

– Ja sinä ole Kupojussi, huusi punikki.

– Ja sinä olet Kakkunassi, huusi lahtari.

– Ja sinä olet Tervajörkki, huusi punikki.

– Ja sinä olet Suhna, huusi lahtari.

– Ja sinä olet Riipettiherra, saatana, karjui punikki ja ampui. Luoti veti puolimetrisen haavan pitkin lahtarin selkälihaksa.

Punikki nosti uteliaana päänsä liekopuun takaa, sillä hänestä tuntui kuin lahtariin olisi osunut. Silloin lahtarin pyssy puhui ja kuula lävisti punikin kaulalihakset, niin että verisuihku lennähti lumelle.

Molemmat olivat pitkän aikaa hiljaa. He olivat masentuneita ja harmissaankin, kun oli tullut niin pahoja haavoja. Kummallakin oli kovat tuskat. Kylläpä olivatkin kansallissankarimme kurjassa tilanteessa.

Ennen kuolemaansa monet ihmiset jättävät henkisen testamenttinsa. Siitä voi olla hyötyäkin, jos kuolija on viisas ihminen, mikä on muuten yllättävän harvinaista. Mutta yleensä testamenttipolaiset jäävät puhujien ja puolueihmisten saaliiksi jossakin kevätjuhlassa lausuttavaksi. – Mutta nyt oli joka tapauksessa tunnustusten ja ennusteiden aika. Lahtari huusi voipuneella äänellä:

– Hei punikki. Ei veljesvihasta koidu muuta kuin surua ja katkeruutta. Kansamme pitäisi eheytyä. Silloin me olisimme voimakas kansa. Etiäinen sanoo minulle, että 21 vuoden kuluttua kansamme yhdistyy, ja Suomen miehet käyvät taistoon rinta rinnan.

– Haista huilu lahtari, huusi punikki. – Minä puolestani ennustan, että Suomen vasemmisto tekee viiden vuosikymmenen kuluttua kaikkensa, repiäkseen auki veljessodan haavat. Kaikki haudat kolutaan ja luut nostetaan esiin. Lehtemme pauhaavat väsymättä lahtarien julmuudesta. Saamme käytyreiksemme paljon herraspentuja, ja he käyttävät kaiken voimansa saadakseen aikaan uuden kansalaissodan. Ja siinä sodassa kaikki kostetaan. Silloin kaikki porvarit tapetaan tai pannaan vankilaan.

– Elä sinä valehtele punikki, huusi lahtari. – Ei meitä niin vain tapeta. Me ammusme perkeleesti vastaan. Kuulitko Pässisamuli.

– Sinä olet Liähöttäjä, huusi punikki.

– Ja sinä olet Vinkkelkalle, huusi lahtari.

– Sinä ole Kuhjaville, huusi punikki.

– Ja sinä olet Hiijupopo, huusi lahtari.

Tähän ei punikki vastannut, vaan kiroili itsekseen piilopaikassaan. Nimitteleminen suututti häntä ehkä enemmän kuin lahtaria, joka oli Preussissa tottunut nielemään kaikenlaisia nimityksiä. Preussissahan ihmistä sanotaan siaksi ja koiraksi ja ties miksi...

Kansallissankarit makasivat verissään kylmän kevät yön. Mutta kun aamu alkoi sarastaa ja kevään ensimmäinen muuttorastas aloitti arkaillen laulunsa kuusen latvassa, työnsi punikki Pertaanin piipun kelon oksien lomasta ja räikäsi hallaiseen aamuun tuikean laukauksen. Kuula meni lahtarin kaulan juuresta sisään.

Mutta samassa silmänräpäyksessä laukesi myös lahtarin pyssy, ja luoti meni punikin silmästä aivoihin.

Se oli kahden suomalaisen hengenlähtö kevätaamun koittaessa. Siinä he nyt makasivat metsän sammalvuoteella kasvoillaan hyvin työnsä tehneen ihmisen levollinen ilme...

